

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 16C/278/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115215056
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Hanzlíková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2016:2115215056.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava samosudkyňou JUDr. Janou Hanzlíkovou v právnej veci navrhovateľa: AB 1 B.V., registračné číslo 56007043, so sídlom Amsterdam, Strawinskylaan 933, PSČ 1077XX, Holandské kráľovstvo, zast. Advokátska kancelára GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., Teplická 7434/147, Piešťany, proti odporcovi: K., o zaplatenie 490,04 eur, takto

rozhodol:

1. Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi 302,84 eur s 8,25% úrokom z omeškania ročne zo sumy 302,84 eur od 29. 5. 2015 do zaplatenia, trovy konania 18,10 eur a k rukám zástupcu navrhovateľa trovy právneho zastúpenia vo výške 64,90 eur, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
2. Vo zvyšku súd návrh z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podanou žalobou domáhal zaplatenia zostatku úveru s príslušenstvom.

Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 115a ods. 2 O. s. p. /jedná sa o drobný spor/, pričom vychádzal z predložených písomných dôkazov. Rozsudok bol verejne vyhlásený / bez nariadenia pojednávania/ v zmysle § 156 ods. 3 O. s. p. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu v zákonnej lehote, účastníci konania na verejnom vyhlásení rozsudku neboli prítomní.

Dňa 21. 12. 2012 uzavreli účastníci /resp. predchodca navrhovateľa a odporca/ Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXX1, na základe ktorej poskytol navrhovateľ odporcovi úver vo výške 449 eur. Súčasne uzavreli Zmluvu o revolvingovom úvere. Odporca sa zaviazal úver splácať splátkami vo výške 48,72 eur mesačne. Spolu mali byť splátky v počte 12. Ročná úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 38,60 %, RPHM 47,1 %, priemerná RPMN vo výške 46,35 %, celková čiastka splatná spotrebiteľom 567,24 eur, náklady spotrebiteľa neurčené. Lehota splatnosti bola dohodnutá dňom 20. 1. 2014.

Odporca z celkovo čerpaného úveru uhradil podľa predloženého rozpisu 146,16 eur.

Navrhovateľ /jeho predchodca/ vyzval odporcu na zaplatenie sumy 490,04 € listom zo dňa 29. 11. 2013, čím došlo k zosplateniu úveru v lehote 15 dní od odoslania výzvy

Navrhovateľ žiadal, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie 490,04 eur /ktorá pozostáva z istiny 273,45 eur, úroku 58,32 eur, zosplatená istina 90,12 eur, upomienka I - 10 eur, upomienka II. - 36 eur, upomienka II - 12, eur, poistenie Bill protection 10,15 eur, 8,25% úrok z omeškania ročne zo sumy 490,04 eur od 29.5.2015 do zaplatenia a trovy konania.

Podľa ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Podľa ods. 2 v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 41 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu, alebo z okolností za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Podľa § 2 písm. a, b zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „z.č. 258/2001 Z.z.“) a účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 1 z. č. 258/2001 Z.z., veriteľom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania, v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Podľa ods. 2 spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel, ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa ods. 5 pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere musí byť spotrebiteľ písomne oboznámený so zmluvnými podmienkami podľa § 4 prostredníctvom ustanoveného vzoru formulára. Na požiadanie musí veriteľ poskytnúť spotrebiteľovi ďalšie doplňujúce informácie.

Podľa § 4 ods. 1 z. č. 258/2001 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 4 ods. 2 z. č. 258/2001 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä

a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,

b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,

c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,

e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

f) meno a adresu spotrebiteľa,

g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,

h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,

i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Podľa § 451 ods. 1 Obč. zák. kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Podľa ods. 2 bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu,

plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že navrhovateľ /jeho predchodca/ a odporca uzavreli dňa 21. 12. 2012 úverovú zmluvu, ktorej súčasťou bola aj Zmluva o revolvingovom úvere. Spotrebiteľský charakter zmluvy je nepochybný aj tým, že zmluva bola navrhovateľom pripravená vopred na formulári vrátane znenia obchodných podmienok bez možnosti zasiahnuť do jej znenia odporcom ako spotrebiteľom. Vzhľadom na charakter a obsah zmluvy, sa jedná o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch a Občianskeho zákonníka, pričom súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by aplikáciu zákona o spotrebiteľských úveroch vylučovali.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi účastníkmi konania má charakter spotrebiteľského úveru v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 ZoSÚ, a preto musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ. Pristupujúc ku skúmaniu jednotlivých obsahových náležitostí zmluvy, súd zistil, že zmluva neobsahuje v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve sa uvádza len výška splátky eura bez bližšej špecifikácie, t.j. nie je uvedená výška splátky istiny, úroku a poplatkov. Zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke, a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo. Uvedené obsahové nedostatky zmluvy majú za následok, že spotrebiteľský úver poskytnutý navrhovateľom odporcovi je potrebné v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) považovať za bezúročný a bez poplatkov. Navrhovateľ tak nemá nárok na zaplatenie úroku z úveru, ani iných poplatkov, t.j. poplatkov za poistenie.

Z vykonaného dokazovania, a to z predloženej úverovej zmluvy, mal súd preukázané, že neobsahovala údaj o výške zmluvného úroku, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, resp. o použití splátok na tieto príslušenstvá. Úverové podmienky odporca nepodpísal. Súd mal za to, že všeobecné zmluvné podmienky majú obsahovať len skutočnosti technického, spresňujúceho, resp. vysvetľujúceho charakteru, nemôžu však obsahovať podstatné náležitosti zmluvy, ktorou je aj riadne dojednanie výšky úroku za poskytnutý úver alebo výšky jednotlivých poplatkov. Nakoľko neboli účastníkmi platne dohodnuté podstatné náležitosti zmluvy je potrebné hľadiť na poskytnutý úver ako bezúročný.

Súd však dospel k záveru, že Zmluva o poskytnutí revolvingového úveru nebola platne uzatvorená. Pri vyhotovení úverových zmluvných podmienok navrhovateľ ako dodávateľ postupoval v rozpore so zásadou dobromyseľnosti a v rozpore s dobrými mravmi, pretože dojednania o revolvingu, ktoré sa nachádzajú v dolnej časti úverovej zmluvy vyhotovil tak drobným písmom, že boli skoro nečitateľné a tým vlastne využil omyl spotrebiteľa, ktorý takýmto drobným písmenám ani nevenoval dostatočnú pozornosť. Dojednania o uzavretí revolvingového úveru boli zapracované do úverovej zmluvy tak, že spotrebiteľ, ktorý chcel úver vlastne musel podpisom zmluvy o úvere podpísať aj dve revolvingové zmluvy. Okrem toho aj ďalšie dojednania ohľadne revolvingového úveru ako podstatné náležitosti podľa zákona o spotrebiteľských úveroch sú zapracované len v úverových podmienkach a nie priamo v zmluve, sú napísané drobným skoro nečitateľným písmom. Takéto konanie navrhovateľa ako dodávateľa je nutné vyhodnotiť ako konanie v rozpore s dobrými mravmi podľa ust. § 3 a §39 Občianskeho zákonníka. Navrhovateľ v podstate týmto spôsobom využil svoje postavenie ako dodávateľa a porušil zmluvnú slobodu odporcu, keď mu nanútil vlastne podpisom jednej zmluvy podpísať ďalšiu, ale bez bližšie dohodnutých podmienok, iba s odkazom na úverové podmienky.

V konaní bolo preukázané, že navrhovateľ poskytol odporcovi plnenie, avšak vzhľadom na absolútnu neplatnosť úverovej zmluvy s úverovým rámcom, navrhovateľ nemá právo požadovať od odporcu nič navyše len naozaj poskytnuté plnenie. Nakoľko neboli účastníkmi platne dohodnuté podstatné náležitosti zmluvy, je potrebné hľadiť na poskytnutý úver ako bezúročný. Bezdôvodné obohatenie mohlo potom spočívať len v prijatom plnení do výšky poskytnutého úveru, teda do výšky 960,30 eur, z ktorého odporca uhradil čiastku 384,68 eur. Túto čiastku súd ako dôvodnú priznal, vo zvyšnej časti nad rámec rozdielu poskytnutej a uhradenej istiny súd návrh s poukazom na uvedené zamietol, nakoľko úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. V časti poplatku za upomienku súd poukazuje na Rozsudok OS Piešťany 10C 283/2011, OS Trenčín 10C 238/2013, ktorými bol tento poplatok vyhlásený za neprijateľnú podmienku. Výška poplatku za upomienky je neprimerane vysoká, nebola dojednaná individuálne, je preto neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Stanovený poplatok totiž umožňuje získať

na úkor spotrebiteľa majetkový prospech, ktorý prevyšuje skutočné výdavky na upomienku. Zákon pritom ako príslušenstvo pohľadávky v § 121 ods. 3 OZ označuje náklady na uplatnenie pohľadávky, teda predpokladá presné výdavky. Paušálna výška poplatku za upomienku bez transparentného výpočtu skutočných nákladov predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd odkazuje aj na Rozsudok KS v Trnave 10Co/77/2013 : "každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami "suma" (dnes "výška"), "počet" a "termíny splátok" viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež k prípadným iným poplatkom. Naplneniu uvedeného účelu preto nemôže učiniť zadosť zmluva neobsahujúca aj vyčíslenie čiastkových súm reprezentujúcich jednotlivé čiastkové položky, čo je navzdory odchylnosti takejto úpravy spotrebiteľských úverov od úpravy úverov všeobecne práve dôkazom zvýšenej pozornosti venovanej ochrane spotrebiteľa (ktorý by pri rozhodovaní sa, či zmluvu uzavrie, nemal byť zavádzaný ani problematickými údajmi, z ktorých nemusí byť schopný vyvodiť, aké bude skutočné navýšenie sumy reálne mu poskytnutej a teda i celková cena, za ktorú si požičiava a ktorú takto bude povinný veriteľovi vrátiť)..", rozsudok KS v Trnave vo veci sp.zn. 10Co/132/2013 "zmluvná podmienka dojednaná v Úverovej zmluve č. 3608020476, uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovanou 3. augusta 2006, v hlave 5 § 1 Úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., v znení "V jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny úroky a poplatok za vedenie účtu, ktoré je klient podľa tejto ÚZ a týchto ÚP povinný platiť (ďalej iba splátka), ak z údajov na lícnej strane nevyplýva inak. Výška úroku sa zistí ako rozdiel súčinu výšky mesačnej splátky zníženej o výšku poplatku za vedenie účtu a počtu splátok a výšky poskytnutého úveru (viď. údaje v ÚZ)" je neplatná z dôvodu jej neprijateľnosti."

Spolu s priznanou istinou súd priznal navrhovateľovi aj úroky z omeškania.

Podľa ustanovenia § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného od 1. 1. 2009 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 2) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vzniklo žalobcovi právo požadovať od žalovaného ako dlžníka popri plnení, úroky z omeškania z vyššie uvedenej sumy, keďže ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu. Úroky z omeškania súd priznal v zmysle návrhu odo dňa omeškania odporcu do zaplataenia pohľadávky vo výške určenej nar. vl. č. 87/95 Z. z.

Pokiaľ odporca namietal účel úveru - použitie tovaru pre inú osobu, jedná sa o samostatný právny vzťah odporcu s treťou osobou, táto skutočnosť nemá vplyv na predmet tohto konania a vzťah účastníkov.

S poukazom na ust. § 142 ods. 2 O.s. p. priznal navrhovateľovi do výšky pomeru jeho úspechu náhradu trov konania /odporca si náhradu trov konania neuplatnil a tieto mu ani nevznikli/. Navrhovateľ bol v prevažnej miere úspešný, a to v časti 65%. Trovy konania potom súd priznal za súdny poplatok do výšky priznaného plnenia a trovy právneho zastúpenia, keď uplatnené trovy boli za prevzatie a prípravu zastúpenia, napísanie žaloby spolu 99,82 eur vrátane paušálu a DPH 20%, v zmysle § 11 a nasl. vyhl. č. 655/2004 Z. z., z tejto sumy súd priznal pomernú časť 65%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.